

Protocol Meldcode

Meldcode met afwegingskader

Anne Frankschool
Lijsterlaan 8
2665 TK Bleiswijk

Verbeterde Meldcode met afwegingskader

Vanaf januari 2019 moeten organisaties met de verbeterde Meldcode en het afwegingskader werken. De verbeterde Meldcode is tot stand gekomen om situaties van onveiligheid beter en eerder in beeld te krijgen. In de Meldcode is in stap 4 en 5 een *afwegingskader* opgenomen. Het afwegingskader bestaat uit vijf vragen.

In de verbeterde Meldcode is ook de *participatie van kinderen* opgenomen. Het gaat hierbij om negen *actiepunten*, en in stap 3 is het gesprek met het kind toegevoegd.

De Meldcode

De Meldcode is gebaseerd op drie pijlers: *Meldnormen*, *Situaties van Onveiligheid* en de *Afwegingsvragen*.

Meldnormen: in welke situaties moeten beroepskrachten melden?

Beroepskrachten *moeten* een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. In **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure.
2. In alle **andere** gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Situaties van onveiligheid

In het afwegingskader zijn er situaties vastgelegd waarin de beroepskracht *altijd* moet melden bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid
- Disclosure (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling /verwaarlozing)

Acute onveiligheid

Een leerling die in direct fysiek gevaar is, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een leerkracht allereerst en voortdurend in of het kind acuut (levens)gevaar loopt. Dit gebeurt telkens in samenspraak met de aandachtsfunctionaris (AF). Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of de afwezigheid van de meest basale

verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van toedienen van medicijnen.

Structurele onveiligheid

Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

Disclosure

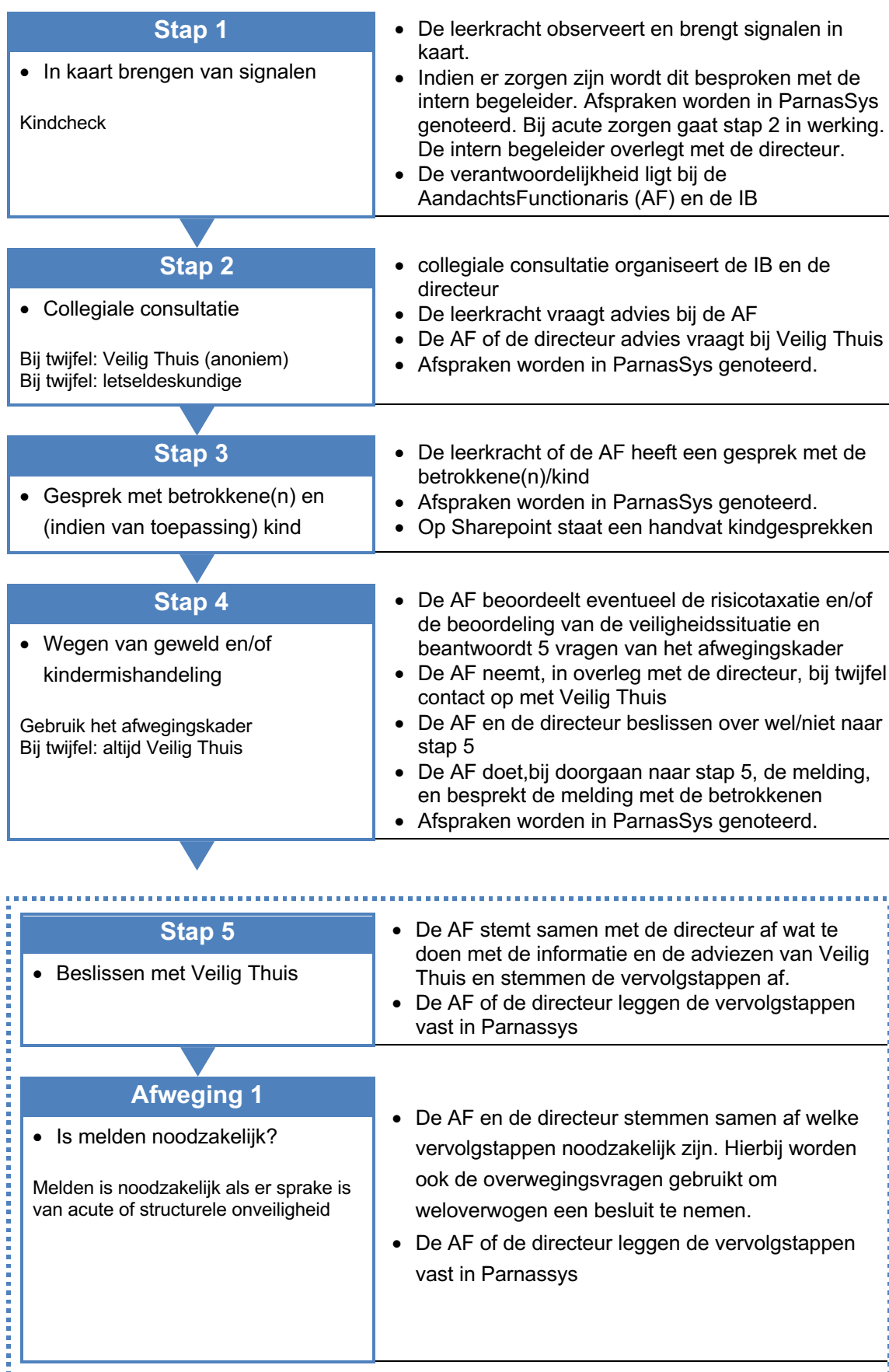
Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uiten bij een beroepskracht zonder hulp te vragen. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Dit noemen we *disclosure* oftewel: onthulling. Wanneer een kind of volwassene uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf afwegingsvragen die u in stap 4 stelt.

Voorbeelden van acute, structurele onveiligheid en disclosure voor deze beroepspraktijk zijn te vinden in de bijlage(n).

Afwegingsvragen

Het *afwegingskader* (toe te passen in stap 4), bevat de vijf *afwegingsvragen* waarmee beroepskrachten bij de twee beslissingen, die in stap 5 van de meldcode moeten worden genomen, worden ondersteund.

Overzicht wettelijk verplichte stappen

Afweging 2

- Is hulpverlening (ook) mogelijk?

- De AF of de directeur leggen de vervolgstappen vast in Parnassys

Omschrijving van de stappen

T.b.v. de bovenstaande stappen zijn de aandachtsfunctionaris (AF) en de directeur gezamenlijk verantwoordelijk voor de te nemen stappen. Zij coördineren hierin en stemmen af. Dit doen zij mede gelet op de grote betrokkenheid van de leerkracht bij het kind. Om die reden is de AF niet een groepsleerkracht. De AF is Yvonne Troost.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Signalen kunnen op verschillende manieren binnen komen. In alle gevallen worden de signalen direct doorgestuurd naar de AF. Deze beoordeelt het signaal en zet het stappenplan in werking. De AF coördineert ook de vastlegging van de stappen in Parnassys. Aandacht verdient deze vastlegging, omdat de documentatie ook altijd in te zien moet zijn door ouders.

Stap 2: Collegiale consultatie

De AF is bekend bij alle collega's, ouders en kinderen, middels bekendmaking in de schoolgids en bericht op de website. De AF maakt daarbij duidelijk dat de AF leidend is in de stappen die worden gezet en deze stappen continu afstemt met de directeur. De AF maakt, bij aanvang van een nieuw traject vanaf het begin duidelijk aan alle betrokkenen dat alles wordt vastgelegd in Parnassys en dat bij twijfel advies gevraagd kan worden bij Veilig Thuis.

Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) en kind

De AF stemt samen met de directeur af welke vervolgstappen er noodzakelijk zijn en welke mensen worden betrokken bij de gesprekken. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van de vijf afwegingsvragen, die als bijlage 1 zijn toegevoegd. In principe is de AF degene die met de kinderen de gesprekken voert.

Stap 4: Wegen van geweld en/of kindermishandeling

Op basis van de gesprekken met de betrokken worden de vijf afwegingsvragen erbij betrokken. De AF en de directeur stellen samen vast in welke fase van de vijf afwegingsvragen we terecht zijn gekomen. In het geval de AF de verwachting heeft dat er sprake is van acute onveiligheid, dan kan de AF ook zonder afweging met de directeur besluiten om stappen te zetten. De directeur wordt wel z.s.m. betrokken bij de afwegingen om de AF ook rugdekking te geven. Alle stappen worden schriftelijk vastgelegd in Parnassys en Veilig Thuis zal de casus registreren, als daar melding wordt gedaan. De betrokkenen worden hiervan direct op de hoogte gebracht.

Bijlage 1

Vijf afwegingsvragen

Meldnorm 1	1	<i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i> Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier. Ja: Ga verder met afweging 2.
	2	<i>Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i> Nee: Ga verder met afweging 3. Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.
Meldnormen 2 en 3	3	<i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Ga verder met afweging 4.
	4	<i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.
	5	<i>Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis:

1: Is melden noodzakelijk?

2: Is hulp inzetten/organiseren (ook) mogelijk?

De melder neemt bij een melding samen met Veilig Thuis de laatste drie vragen van het afwegingskader door.

- Samen met de medewerker van veilig thuis wordt door de AF gezocht naar de goede antwoorden op de op de laatste drie vragen van het afwegingskader.

Wettelijke verplichtingen

Verantwoordelijkheid

De directeur is ten alle tijden eindverantwoordelijk en dient altijd op de hoogte te zijn van de stappen die de AF zet.

De AF is verantwoordelijk voor het proces en coördineert de te nemen stappen. Hierbij heeft de AF altijd rugdekking van de directeur. Overige medewerkers binnen de school mogen **niet** namens de school zelfstandig stappen zetten, zonder overleg met de AF.

Zodra een medewerker signalen opvangt waarbij de veiligheid van kinderen in het geding is, neemt deze medewerker terstond contact op met de AF en/of de directeur. In samenspraak vinden vervolgstappen plaats.

Vertrouwelijke informatie

De vertrouwelijke informatie wordt formeel vastgelegd in het leerlingendossier van Parnassys. Dit valt onder de regelgeving AVG van de SGH (schoolbestuur). Deze regelgeving is opvraagbaar bij de directie van de school of het schoolbestuur.

Documenteren

Alle documenten, die in het kader van deze meldcode worden bewaard, worden vastgelegd in Parnassys. Dit betekent ook dat degene die gezag uitoefenen over het kind (in de meeste gevallen de ouders) dit kunnen inzien. Bij twijfel over wie gezag heeft over een kind, zal de AF en/of de directeur navraag doen bij het gezagsregister.

Instructie gebruik Kindcheck

De Kindcheck is onderdeel van de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Doel van de Kindcheck is om meer kinderen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden door de situatie waarin hun ouder(s) verkeert of verkeren. De Kindcheck vindt plaats in **stap 1 van de Meldcode**.

De Kindcheck geldt voor alle beroepskrachten die onder de Wet verplichte Meldcode vallen. De Kindcheck is gericht op beroepskrachten die contacten hebben met volwassen cliënten en niet met hun (klein-)kinderen, en daarom ook niet beschikken over kindsignalen.

De Kindcheck zal plaats vinden als leerkrachten, in gesprek met de ouders/verzorgers van een kind, signalen opvangen van ouders over hun toestand, waardoor er risico's zijn op ernstige schade voor kinderen of een bedreiging van de veiligheid van kinderen die afhankelijk zijn van de zorg van ouders. Zo geldt de Kindcheck bijvoorbeeld in geval van een ernstige (chronische) depressie, zware verslaving, (dreigende) huisuitzetting, geweld tussen huisgenoten, suïcidepoging.

Heeft u twijfels over de veiligheid van de kinderen? Dan doorloopt u de stappen van de Meldcode. U legt eerst vast door welke signalen bij de ouder u twijfelt over de veiligheid van de kinderen. Daarna volgt u de verdere stappen van de Meldcode die ervoor zorgen dat er ook verder onderzoek plaatsvindt en dat er, zo nodig, passende hulp komt.

Deskundigheid eengerelateerd geweld/meisjesbesnijdenis

Er gelden specifieke aandachtspunten als er sprake is van (een vermoeden van) eengerelateerd geweld. Zo dient men in deze zaken altijd een deskundige te raadplegen, omdat het collectieve karakter van deze vorm van geweld specifieke expertise vraagt. In het geval er vermoedens zijn op het gebied van eengerelateerd geweld zal altijd door de AF of de directeur deskundigen worden geraadpleegd van Veilig Thuis.

Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld, zo nodig binnen een uur. Denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating, eerwraak die op (zeer) korte termijn dreigen plaats te vinden. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet omkeerbare situaties. In dergelijke gevallen zal de AF en/of de directeur direct contact opnemen met een aandachtsfunctionaris eengerelateerd geweld bij de politie of Veilig Thuis.

Informatie over meldrecht in relatie tot beroepsgeheim

De school dient ten alle tijden zich ervan bewust te zijn dat alle gezagsverantwoordelijken informatie moeten ontvangen, die wordt vastgelegd. Dit bepaalt dan ook de manier waarop de AF en/of de directeur verslaglegging doet. In alle gevallen er signalen worden verkregen van derden, zal de vertrouwelijkheid van de gesprekken in acht worden genomen.

Verwijsindex risicojongeren

Indien de AF de verwijsindex invult, zal dit worden gemeld bij de ouders.

Participatie van kinderen

Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van onderstaande vragen en heeft de school voor kindgesprekken een handreiking op sharepoint staan.

1. Termen

We spreken over ouders en kinderen. Kinderen zijn bij ons een volwaardige gesprekspartner met de kenmerken van een kind. Hun inbreng zullen we altijd serieus behandelen.

Bijlage 2

Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	• Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft. • (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe. • Poging tot verwurging. • Wapengebruik. • Geweld tijdens de zwangerschap. • (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar. • Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking). • Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel. • Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. • Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn. • Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs. • Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling. • Een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene. • Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken.

- Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst. In de afweging of sprake is van structurele onveiligheid is ten minste over de volgende factoren informatie nodig: herhaling van geweld /onveiligheid, oudersignalen en eventuele kindsignalen/signalen van slachtoffers.
Voorbeelden	• Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. • Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken. • Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben. • Minderjarigen die stelselmatig getuige zijn van huiselijk geweld. • Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden. • Psychische en/of fysieke mishandeling door escalerende vormen van langdurige stalking in partnerrelaties.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	Wanneer een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit, zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex-)partnerstalking, huwelijksdwang, eergeerelateerd geweld en ouderenmishandeling. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.

Bijlage 3

Handvatten voor het verslag

1. In het verslag wordt gesproken over ouders en kinderen. Geen andere termen gebruiken.

2. Informatie over het proces

★ Beschrijf hier wie er informatie geeft aan het kind over:

- Wie wat aan het doen is.
- Waarom diegene dit aan het doen is.
- Wanneer dit gebeurt.
- Wat de zorgen zijn.
- Welke besluiten er genomen worden, door wie, over wat en wanneer.
- Wanneer er terugkoppeling is van bijv. Veilig Thuis en waarover.
- Mogelijkheden voor het kind voor participatie, meedenken, mening geven.
- Recht op klacht of verzet.

3. Informatie over veilig opgroeien

★ Beschrijf hier hoe en wie het kind informeert over wat veilig opgroeien is.

- Hoe en wie geeft de informatie aan kinderen over hun recht om veilig op te groeien?
- Wat is een normale omgang tussen ouder en kind?
- Hoe gaat u een kind *ontschuldigen*?

4. Recht op eigen mening

★ Beschrijf hier hoe en wie het kind informeert over het recht om betrokken te worden, het recht op een eigen mening te geven en de mogelijkheden daarvan.

5. Vragen en luisteren naar de visie van het kind

★ Beschrijf hier hoe en wie er bij het kind informeert en luistert naar de visie van het kind?

Denk hierbij aan:

- De mening van het kind over bestaande zorgen.
- De door het kind geopperde oplossingen.
- De mening over voorgestelde beslissingen.

6. De mening van het kind in de besluitvorming

★ Beschrijf hier wie, hoe en wanneer de mening van het kind wordt gevraagd over de besluitvorming. Beschrijf hoe de mening van het kind meegenomen wordt in de besluitvorming

7. Route bij disclosure

★ Beschrijf hier, in het geval van disclosure, hoe en wie de route bespreekt met het kind
Bijvoorbeeld: direct contact met Veilig Thuis en samen vervolgstappen bepalen.

8. Steun

★ Beschrijf hier hoe er na een overdracht en/of melding, steun wordt geboden aan het kind. Hoe wordt dit met het kind besproken? Hoe en wie houdt hierover contact met Veilig Thuis en eventuele (andere) hulpverlening?

9. Tips voor gesprek

★ Beschrijf hier hoe er wordt verwezen naar kwalitatieve gesprekstips. Bijvoorbeeld naar de *“Handreiking Participatie van kinderen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling”* (VWS, 2018).